

DOI: <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-10>

УДК 658:339

Макимова О.С.

кандидат економічних наук, доцент,
Криворізький національний університет

Макимов С.В.

кандидат економічних наук, доцент,
Криворізький національний університет

Maksymova Olena, Maksymov Sergey

Kryvyi Rih National University

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

У статті проаналізовано ринок пасажирських перевезень в Україні та окремих регіонах. У процесі дослідження було проведено аналіз обсягів перевезених пасажирів за видами сполучення окремими видами транспорту та визначено обсяги перевезення автомобільним транспортом в окремих областях країни. Проаналізовано обсяги перевезених пасажирів автомобільним транспортом у міському, приміському, міжміському та міжнародному сполученні. Розраховано кількість поїздок, середню відстань перевезення одного пасажирів за видами транспорту та пасажирооборот. За допомогою аналізу сучасних тенденцій розвитку ринку пасажирських перевезень на автомобільному транспорті виявлені проблеми ринку пасажироперевезень та запропоновано заходи щодо підвищення ефективності функціонування ринку послуг із перевезення пасажирів.

***Ключові слова:** ринок пасажирських перевезень, види транспорту, сполучення, пасажирооборот, тарифи перевезення.*

Постановка проблеми. Із розвитком сучасної економіки в Україні маркетинг усе більше поширюється як інструмент підвищення ефективності збутової

діяльності. Це потребує вивчення певних ринкових механізмів, принципів та методів вивчення формування попиту на певні товари та послуги.

Пасажи́рські перевезення є одним із учасників ринку маркетингових послуг. Однак транспортний маркетинг в нашій країні недостатньо розвинутий, в основному через недостатню кількість спеціалістів та несистемний підхід щодо його впровадження в систему управління підприємствами. Аналіз ринку пасажироперевезень дасть змогу визначити основні проблеми, пов'язані із наданням таких послуг, та визначити шляхи щодо їх вирішення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями маркетингу на транспорті займалися такі науковці, як І.М. Аксьонов, В.Г. Галабурда, В.А. Гавриков, В.Г. Шинкаренко, М.Г. Шевченко та інші. Авторами вивчалися питання вантажо- та пасажироперевезення, проводилися дослідження транспортно-економічних зв'язків та розглядалися заходи щодо підвищення якості перевезень та сервісу транспортного обслуговування. У дослідженнях зазначається, що ринок транспортних послуг значно відрізняється від ринку товарних послуг, тому необхідно дослідити особливості надання кожної з транспортних послуг. Одним з важливих джерел інформації з метою обґрунтування маркетингових рішень є збір, обробка та аналіз накопичених даних. Це дасть змогу створити ефективну систему інформаційного забезпечення з метою прийняття ефективних управлінських рішень на всіх етапах маркетингового дослідження.

Формулювання цілей статті. Подальших досліджень потребує вивчення особливостей маркетингу

пасажи́рських перевезень в Україні. Основною метою дослідження є вивчення ринку пасажироперевезення, вивчення його тенденцій, проблем формування та перспектив розвитку.

Виклад основного матеріалу. Пасажи́рські перевезення задовольняють основну потребу людини у переміщенні та спілкуванні. Транспорт, який знаходиться у взаємодії з іншими галузями народного господарства, забезпечує високий рівень життя населення. Інтеграція України в європейські та світові ринки потребує реформування транспортного комплексу [7, с. 10–15].

Послуги пасажирських перевезень є частиною споживчих послуг населення та включає міські, приміські, міжміські та міжнародні перевезення. Кожен вид перевезень відрізняється різними обсягами, потребами та мотивацією поїздки [1, с. 11–12]. При цьому перевезення здійснюється залізничним, автомобільним, повітряним та водним видами транспорту. Класифікація пасажирського транспорту наведена на рис. 1.

З метою маркетингового дослідження пасажироперевезень в Україні, проведено дослідження загального обсягу перевезення пасажирів всіма видами транспорту за період 2000–2018 рр. (рис. 2) [6, с. 56].

За результатами аналізу можна зробити висновки, що з 2000 року до 2005 року чисельність перевезених пасажирів зросла на 49,6% та становила 8200 млн осіб. Починаючи з 2005 року чисельність перевезених пасажирів постійно зменшується на 45,28%, з 8200 млн осіб до 4487 млн осіб у 2018 році.

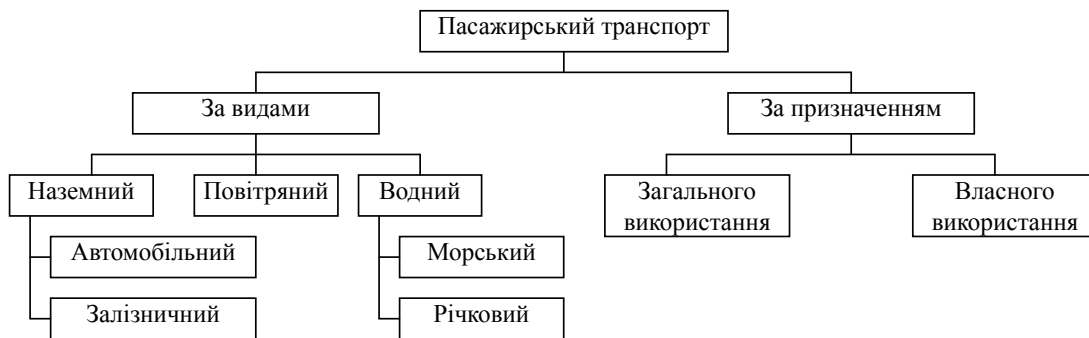

Рис. 1. Класифікація пасажирських перевезень

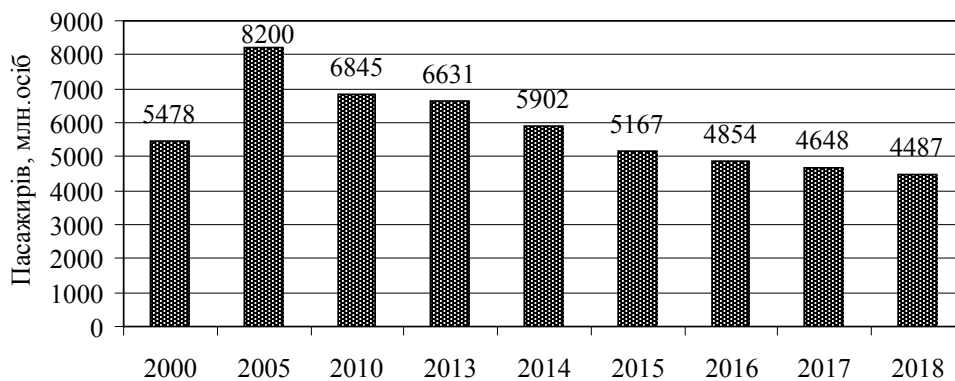

Рис. 2. Динаміка перевезень пасажирів усіма видами транспорту

Основними видами транспорту, якими здійснюються пасажирські перевезення, є: залізничний, автомобільний (автобуси), морський, річковий, авіаційний, тролейбуси, трамваї та метрополітен. Докладно загальну кількість перевезених пасажирів всіма видами транспорту наведено у табл. 1 [6, с. 56].

За даними, отриманими у таблиці, обсяги перевезених пасажирів за аналізований період 2000–2018 рр. залізничним транспортом зменшилися з 499 млн осіб до 158 млн осіб, або на 316,6%. При цьому найбільший спад спостерігався у 2017 році (2,4 раза), що викликано змінами обліку. Так, з 2010 року обсяг пасажирів визначався з урахуванням міських електричок, а з 2017 року було змінено порядок перевезень пасажирів у приміському сполученні з урахуванням пілг на безкоштовний проїзд [4].

Під час дослідження обсягів перевезених пасажирів морським транспортом було визначено, що починаючи з 2014 року роботи не виконувались. При цьому скоротилися обсяги перевезень і річковим транспортом з 9 млн осіб у 2013 році до 1 млн осіб у наступний період 2018–2018 рр. Це викликано анексією Криму та конфліктом на Сході країни.

Під час дослідження чисельності перевезених пасажирів автомобільним транспортом (автобусами), включаючи фізичних та юридичних осіб суб'єктами малого бізнесу, нами було визначено, що за період 2000–2010 рр. кількість перевезених пасажирів зросла з 2557 млн осіб до 3726 млн осіб (+45,7%), а починаючи з 2010 року обсяг перевезених пасажирів зменшився на 48,8% та у звітному 2018 році становить 1907 млн осіб.

Обсяг перевезених пасажирів тролейбусами за аналізований період зменшився у 2,5 раза з 2582 млн осіб у 2000 році до 1016 млн осіб у 2018 році. Та ж ситуація визначена і з перевезеннями трамваями, де за той же період обсяг перевезень зменшився з 1381 млн осіб до 666 млн осіб, або у 2 рази.

Перевезення метрополітеном залишило майже незмінним, коливання за весь період було в межах від 698 млн осіб до 887 млн осіб.

Структура пасажирських перевезень всіма видами транспорту наведена у табл. 2.

За отриманими результатами можна сказати, що й структурі перевезень було визначено певні зміни за аналізований період. У 2000 році провідні місця у структурі перевезень належить автомобільному транспорту, зокрема автобусам (32,87%), тролейбусам (33,19%), трамваям (17,75%) метрополітену; залізничний, морський, річковий та авіаційний транспорт у структурі займають менше 10%. У 2018 році провідне місце у структурі займає автомобільний транспорт (автобуси) – 42,5%, тролейбуси – 22,64%, метрополітен (16,2%), трамваї (14,84%), а інші види транспорту займають у структурі менше 5%.

Як нами було визначено, найбільша кількість пасажирів була перевезена автомобільним транспортом. Тому більш детальне дослідження за областями країни наведено у табл. 3 [6, с. 59].

За отриманими результатами можна зробити висновки, що найбільша кількість перевезених пасажирів автомобільним транспортом у Київській області –

Таблиця 1

Перевезено пасажирів всіма видами транспорту, млн осіб

Види транспорту	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Залізничний	499	445	427	425	389	390	389	165	158
Морський	4	11	7	7	0	0	0	0	0
Річковий	2	2	1	9	1	1	1	1	1
Авіаційний	1	4	6	8	6	6	8	10	12
Автомобільний (автобуси)	2557	3837	3726	3344	2913	2250	2025	2019	1907
Тролейбуси	2582	1903	1204	1306	1097	1081	1039	1058	1016
Трамвай	1381	1111	714	757	770	739	694	676	666
Метрополітен	754	887	760	775	726	700	698	719	727
Всього	5478	8200	6845	6631	5902	5167	4854	4648	4487

* з 2014 року не враховані дані по АР Крим та непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей

Таблиця 2

Структура пасажирських перевезень всіма видами транспорту, %

Види транспорту	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Залізничний	6,41	5,43	6,24	6,41	6,59	7,55	8,01	3,55	3,52
Морський	0,05	0,13	0,10	0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Річковий	0,03	0,02	0,01	0,14	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
Авіаційний	0,01	0,05	0,09	0,12	0,10	0,12	0,16	0,22	0,27
Автомобільний (автобуси)	32,87	46,79	54,43	50,43	49,36	43,55	41,72	43,44	42,50
Тролейбуси	33,19	23,21	17,59	19,70	18,59	20,92	21,41	22,76	22,64
Трамвай	17,75	13,55	10,43	11,42	13,05	14,30	14,30	14,54	14,84
Метрополітен	9,69	10,82	11,10	11,69	12,30	13,55	14,38	15,47	16,20
Всього	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

* з 2014 року не враховані дані по АР Крим та непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей

Таблиця 3

Обсяги перевезених пасажирів автомобільним транспортом (автобусами) за регіонами України

Регіони	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
АР Крим	171,5	165,4	168,6	146,7	-	-	-	-	-
Вінницька	87,3	92,3	100,2	90,9	88,4	87,8	81,4	81,0	79,9
Волинська	49,4	106,2	93,6	92,1	85,6	83,1	80,5	74,1	69,2
Дніпропетровська	179,6	341,4	347,6	316,5	264,9	163,2	101,7	116,9	119,3
Донецька	259,0	448,7	534,8	479,3	378,3	115,9	80,7	89,7	90,2
Житомирська	42,8	61,5	76,9	70,1	70,9	70,8	66,7	61,3	59,4
Закарпатська	33,1	53,1	49,9	43,1	41,0	42,8	37,3	34,1	29,5
Запорізька	142,1	123,7	83,0	71,5	75,8	66,6	63,0	65,1	67,8
Івано-Франківська	57,8	75,8	70,0	82,9	85,3	80,0	56,8	63,5	67,1
Київська	483,9	592,5	518,5	520,6	517,1	406,6	396,3	394,0	346,5
у т.ч. м Київ	402,7	524,7	360,8	406,9	400,5	304,6	312,0	307,4	262,5
Кіровоградська	39,2	82,0	85,6	67,0	47,7	48,5	47,0	41,9	49,6
Луганська	129,3	270,1	163,0	121,7	54,6	8,3	11,7	7,9	6,4
Львівська	135,8	171,4	213,4	166,4	171,0	152,4	133,0	131,1	124,3
Миколаївська	29,2	104,0	138,0	129,6	120,8	83,2	84,8	86,6	87,4
Одеська	123,0	208,5	194,1	171,0	161,5	140,9	135,7	125,7	105,8
Полтавська	84,9	120,0	74,1	52,6	52,7	52,0	50,2	45,3	49,6
Ровенська	78,9	92,7	94,0	98,9	100,3	93,1	88,4	101,0	90,3
Сумська	46,8	87,1	85,0	68,3	66,7	64,4	61,4	63,0	68,8
Тернопільська	37,7	64,4	75,6	62,9	67,2	63,8	53,9	51,3	45,1
Харківська	102,2	157,1	146,9	129,6	128,4	124,6	111,9	114,9	103,0
Херсонська	34,6	89,0	78,7	79,0	72,9	63,9	61,7	53,3	48,8
Хмельницька	54,9	106,9	117,1	87,6	81,1	77,7	75,5	73,1	65,0
Черкаська	61,2	116,2	92,6	83,1	77,0	73,0	67,8	66,2	60,6
Чернівецька	23,0	28,1	39,1	43,1	42,5	39,3	30,2	34,0	32,8
Чернігівська	70,3	78,4	86,0	69,2	61,6	48,4	47,3	44,3	40,5
Україна	2557,5	3836,5	3726,3	3343,7	2913,3	2250,3	2024,9	2019,3	1906,9

* з 2014 року не враховані дані по АР Крим та непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей

Таблиця 4

Розподіл пасажиропотоку автомобільним транспортом (автобусами) за сполученням, тис. осіб

Сполучення	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Міжнародне	2,19	1,62	1,52	1,36	1,07	1,22	1,55	2,39	2,35
Міжміське	94,38	141,88	146,57	1165,50	128,35	122,92	122,78	123,30	119,46
Приміське	718,04	727,09	655,39	520,75	539,47	459,68	406,40	392,01	348,53
Міське	1742,90	2965,90	2922,80	1656,00	2244,40	1666,50	1494,20	1501,60	1436,53
Всього	2557,51	3836,50	3726,28	3343,61	2913,28	2250,32	2024,93	2019,31	1906,87

* з 2014 року не враховані дані по АР Крим та непідконтрольних територій Донецької та Луганської областей

в середньому від 350 до 593 млн осіб. При цьому найбільшу частину займає кількість перевезених по місту Київ (70–80% від даних по області). У період 2000–2013 рр. Дніпропетровська та Донецька області знаходяться на другому місці за кількістю перевезених пасажирів – у середньому від 180 до 535 млн осіб. Однак з 2014 року через конфлікт на Сході України обсяги перевезень знизилися та становлять у середньому 90–120 млн осіб. До регіонів з обсягами перевезень від 100 до 250 млн осіб відносяться: АР Крим, Запорізька, Луганська, Львівська, Одеська та Харківська області. Закарпатська та Чернівецька область перевозять у середньому до 50 млн пасажирів.

Користування автомобільним транспортом відбувається у міському, приміському, міжміському та міжна-

родному сполученні, результати розрахунків наведено у табл. 4 [6, с. 60–63].

Як ми бачимо, міські перевезення становлять найбільшу частину пасажирських перевезень. При цьому за період 2000–2014 рр. обсяги перевезень пасажирів по місту зростають в середньому у 1,5 раза, а починаючи з 2014 року перевезення зменшуються через неможливість проведення статистичних досліджень на непідконтрольних територіях.

Також зменшуються перевезення за приміським сполученням майже у 2 рази, з 718,04 млн осіб у 2000 році до 348,53 млн осіб у 2018 році.

Структура перевезень за сполученнями наведена у табл. 5. Під час дослідження структури автомобільних перевезень за сполученнями нами було визначено, що

Структура перевезень за сполученнями автомобільним транспортом (автобусами), %

Сполучення	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Міжнародне	0,09	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05	0,08	0,12	0,12
Міжміське	3,69	3,70	3,93	34,86	4,41	5,46	6,06	6,11	6,26
Приміське	28,08	18,95	17,59	15,57	18,52	20,43	20,07	19,41	18,28
Міське	68,15	77,31	78,44	49,53	77,04	74,06	73,79	74,36	75,33
Всього	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

найбільшу частку займають міські перевезення (приблизно 70%), приміські перевезення (приблизно 20%), міжміські сполучення (приблизно 5%), а міжнародні перевезення становлять приблизно 0,1%.

Основними показниками оцінки ефективності пасажирських перевезень є кількість поїздок в розрахунку на одну особу, середня відстань перевезення одного пасажиря та пасажирооборот.

Кількість поїздок у розрахунку на одну особу за всіма видами транспорту наведено на рис. 3 [6, с. 67].

Середня відстань перевезень у розрахунку на одного пасажиря визначається за формулою [8, с. 65]:

$$L_{\text{ср}} = \frac{P_i}{Q_i}, \text{ км} \quad (1)$$

де Q_i – обсяг перевезень пасажирів за i -м видом транспорту, осіб; P_i – транспортна робота, виконана певним i -м видом транспорту, пас. км.

Розрахунок середньої відстані перевезень за видами транспорту наведено у табл. 6.

Як ми бачимо, найбільша середня відстань перевезення одного пасажиря спостерігається за міжнародними сполученнями. При цьому, якщо спостерігати динаміку, за аналізований період середня відстань перевезення одного пасажиря збільшилася у всіх видах транспорту.

Пасажирооборот можна розрахувати за формулою [8, с. 65]:

$$P_i = Q_i \cdot L_{\text{ср}}. \quad (2)$$

Динаміка пасажирообороту перевезень всіма видами транспорту наведена на рис. 4.

Як ми бачимо, пасажирооборот динамічно змінювався за аналізований період, із 2000 року пасажирооборот збільшується з 113 млрд пас. км до 130 млрд пас. км. Однак починаючи з 2014 року значення показника зменшується до 97 млрд пас. км у 2015 році та незначно зростає до 104,4 млрд пас. км у 2018 році.

Розглянемо детальніше зміну пасажиропотоку за різними видами транспорту, яка наведена у табл. 7.

За отриманими результатами можна зробити висновки, що за залізничним, тролейбусним та трамвайним транспортом спостерігається зменшення значення показника пасажирообороту. При цьому відбулося збільшення пасажирообороту в авіаційному, автомобільному транспорті (автобуси) та метрополітені, що говорить про зростання популярності цих видів транспорту.

Як ми бачимо за проведеними дослідженнями, забезпечення сталого розвитку всіх видів транспорту, а також їх взаємодія в технічному, технологічному та соціальному аспектах можливі за умов стабілізації економічних процесів в державі та впровадження сучасних методів управління транспортними підприємствами. Також важливою є оптимізація роботи всього комплексу пасажирообороту в державі, що дасть змогу вирішити як фінансові, так і техніко-технологічні питання.

Висновки. Проаналізувавши кількість пасажирських перевезень, ми визначили, що за останні роки

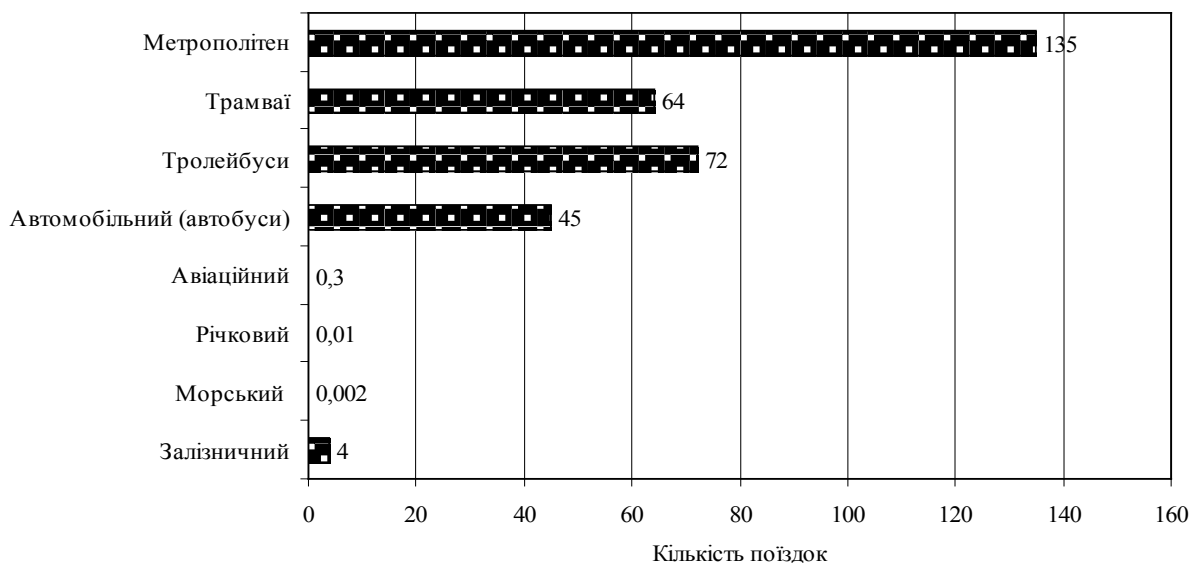

Рис. 3. Кількість поїздок у розрахунку на одну особу за 2018 рік всіма видами транспорту

Таблиця 6

Середня відстань перевезень одного пасажирів за видами транспорту

Види транспорту	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Залізничний	104	118	118	115	92	91	95	70	182
Морський	15	6	8	7	585	559	589	377	29
у міжнародному сполученні	116	40	36	21	811	889	942	992	1094
Річковий	12	24	42	53	44	15	28	35	43
у міжнародному сполученні	1168	1265	2227	2178	3645	1788	1132	1146	1181
Авіаційний	1489	1608	1794	1547	1789	1803	1876	1928	2066
у міжнародному сполученні	1763	1849	2020	1721	1933	1951	2029	2072	2219
Автомобільний	11	14	14	15	15	15	17	18	18
у міжнародному сполученні	212	414	386	505	467	547	620	612	832
Тролейбуси	7	6	6	5	6	6	6	6	6
Трамвай	7	6	6	6	6	6	6	6	6
Метрополітен	7	8	8	8	8	8	8	8	8

Таблиця 7

Пасажирооборот за видами транспорту, млрд пас. км

Види транспорту	2000	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Залізничний	51,8	52,7	50,2	49,0	35,9	35,4	36,8	28,1	28,7
Морський	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Річковий	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Авіаційний	1,7	6,1	11,0	12,6	11,6	11,4	15,5	20,4	25,9
Автомобільний	28,8	52,5	52,0	49,0	42,6	34,6	34,6	35,5	34,6
Тролейбуси	16,8	11,2	6,9	7,6	6,4	6,1	5,9	6,0	5,8
Трамвай	9,0	6,5	4,0	4,1	4,3	4,2	4,0	3,9	3,9
Метрополітен	4,9	6,7	5,8	5,9	5,6	5,4	5,4	5,5	5,5
Всього	113,1	135,8	130,0	128,3	106,3	97,0	102,2	99,4	104,4

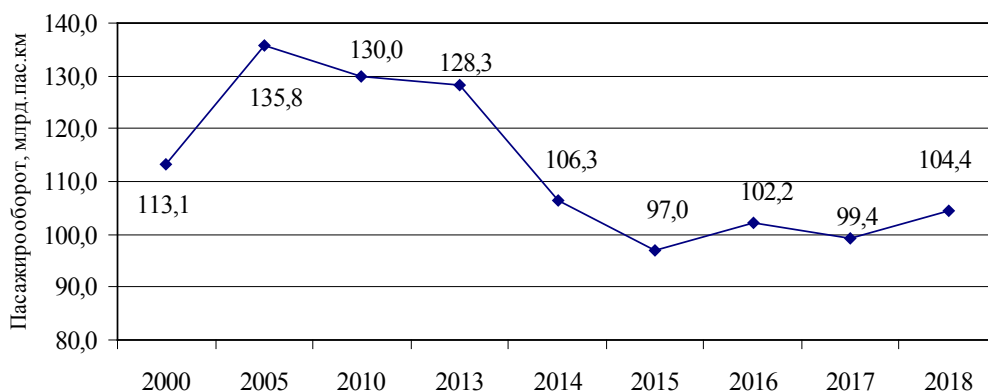

Рис. 4. Динаміка пасажирообороту всіма видами транспорту

кількість та ефективність пасажироперевезення в Україні значно зменшилися. Це викликано насамперед конфліктом на сході країни та анексією Криму. Було визначено, що нині є проблеми у маркетингових дослідженнях пасажирських перевезень та транспорт-

ного ринку загалом. На практиці не визначено єдиного розуміння, чим повинен займатися маркетолог на транспортному підприємстві. Тому в подальших дослідженнях буде розглянуто більш детально як транспортний ринок загалом, так і окремі види транспорту.

Список літератури:

1. Аксенов И.М. Маркетинг пассажирских перевозок. Учебн. пособ. К. : Основа, 2016. 212 с.
2. Гавриков В.А. Пеньшин Н.В. Формирование и развитие конкурентной среды рынка городских пассажирских перевозок : монография. Тамбов : ФГБОУ ВО «ТГТУ», 2016. 144 с.
3. Інтегрований звіт ПАТ «Укрзалізниця». Київ, 2017. URL: <https://report2017.uz.gov.ua> (дата звернення: 29.06.2020).
4. Мороз О.В., Корнієвська Т.М. Особливості маркетингу пасажирських перевезень. *Приазовський економічний вісник*. 2018. 5(10). С. 250–253.

5. Петруня Ю.С. Петруня В.Ю. Маркетинг : навчальний посібник. Дніпропетровськ : Університет митної справи та фінансів, 2016. 362 с.
6. Транспорт і зв'язок України – 2018 : Статистичний збірник / за ред. І. Петренко. Житомир, 2018. 154 с.
7. Транспортный маркетинг: учебник / В.Г. Галабурда, Г.В. Бубнова, Е.А. Иванова и др.; под ред. В.Г. Галабурды. М. : ФГОУ «Учебно-методический центр по образованию на железнодорожном транспорте», 2011. 452 с.
8. Экономика пассажирского транспорта : учебное пособие / коллектив авторов ; под общей ред. проф. В.А. Персианова. Москва : КНОРУС, 2017. 390 с.

References:

1. Aksenov I.M. (2016) *Marketing passazhirskikh perevozk* [Passenger Marketing]. Kyiv: Osnova. (in Ukrainian)
2. Gavrikov V.A., Pen'shin N.V. (2016) *Formirovanie i razvitie konkurentnoy sredy rynka gorodskikh passazhirskikh perevozk* [Formation and development of a competitive environment for the urban passenger transport market]. Tambov: FGBOU VO «TGTU». (in Russian)
3. ПАТ «Ukrzaliznycja» (2017) *Integhrovanyj zvit PAT «Ukrzaliznycja»* [Integrated report of PJSC “Ukrzaliznytsia”]. Kyjiv. Available at: <https://report2017.uz.gov.ua> (accessed 29 June 2020).
4. Moroz O.V., Kornijevs'jka T.M. (2018) *Osoblyvosti marketynghu pasazhyrs'jkykh perevezenj* [Features of passenger transportation marketing]. *Pryazovs'jkyj ekonomichnyj visnyk*, no. 5(10), pp. 250–253.
5. Petrunja Ju.Je., Petrunja V.Ju. (2016) *Marketyngh* [Marketing]. Dnepropetrovsk: Universytet mytnoji spravy ta finansiv. (in Ukrainian)
6. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy (2018) *Transport i zv'jazok Ukrainy – 2018* [Transport and communications of Ukraine – 2018]. Zhytomyr: Statystychnyj zbirnyk.
7. Galaburda V.G., Bubnova G.V., Ivanova E.A. (2011) *Transportnyy marketing* [Transport marketing]. Moscow: FGOU «Uchebno-metodicheskiy tsentr po obrazovaniyu na zheleznodorozhnom transporte». (in Russian)
8. Persianova V.A. (ed.) (2017) *Ekonomika passazhirskogo transporta* [Passenger Transport Economics]. Moscow: KNORUS. (in Russian)

МАРКЕТИНГОВЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СИСТЕМЕ ПАССАЖИРСКИХ ПЕРЕВОЗОК

В статье проанализирован рынок пассажирских перевозок в Украине и отдельных регионах. В процессе исследования был проведен анализ объемов перевозимых пассажиров по видам сообщения отдельными видами транспорта и определены объемы перевозки автомобильным транспортом по отдельным областям страны. Проанализированы объемы перевозимых пассажиров автомобильным транспортом в городском, пригородном, междугородном и международном сообщении. Рассчитано количество поездок, среднее расстояние перевозки одного пассажира по видам транспорта и пассажирооборот. С помощью анализа современных тенденций развития рынка пассажирских перевозок на автомобильном транспорте выявлены проблемы рынка пассажироперевозок и предложены меры повышения эффективности функционирования рынка услуг по перевозке пассажиров.

Ключевые слова: рынок пассажирских перевозок, виды транспорта, сообщение, пассажирооборот, тарифы перевозки.

MARKETING RETAILS IN THE PASSENGER CARRIAGE SYSTEM

The article draws attention to the lack of an integral methodology for marketing research in Ukraine's transport. The necessity of marketing researches of demand for passenger transportation and the factors influencing its change is proved. It is emphasizing that the purpose of marketing research is not only to fix changes in demand, but also to identify goods and services, in which passengers need the most. A list of information that marketing research should provide to understand the behavior of transport service consumers is provided. Attention draws to the need for a more thorough study of the intentions of consumer behavior; since such an analysis will reveal the services that can bring consumers the greatest satisfaction. The article analyzes the market of passenger transportation in Ukraine and some regions. The analysis of the volumes of transported passengers by types of connections by separate types of transport is carried out. It is determined that most passengers are transported by road (buses). The volumes of passengers transported by road in urban, suburban, long-distance and international traffic are analyzed. The study calculated the average number of trips per passenger; the average distance traveled by mode of transport and passenger turnover. With the help of the analysis of modern tendencies of development of the market of passenger transportations on motor transport problems are revealed. It is determined that in recent years the number of passenger traffic on all modes of transport has decreased. This is due to economic and political changes in the country. It was determined that ensuring sustainable development of transport requires cooperation in the technical, technological and social spheres. The development of the industry is possible under the conditions of stabilization of economic processes in the state and introduction of modern methods of management of transport enterprises. It is also important to optimize the work of the whole complex of transport services in the country. This will strengthen the market of transport services and solve all problematic issues.

Key words: passenger transportation market, types of transport, passenger turnover, number of traffic, average distance.